

BEVEZETÉS

A Városfejlesztési koncepció és az Integrált Településfejlesztési Stratégia viszonya

A településtervezési rendszerben a Városfejlesztési koncepció és az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) egymásra épülő dokumentumok. A Városfejlesztési Koncepció hosszú távra (2030-ig), az ITS pedig közép távra (2020-ig) fogalmazza meg a városfejlesztés célkitűzéseit és prioritásait *(az ITS ezen túl a tervezett beavatkozásokat is meghatározza, akcióterületenként).*

Cegléd tervezésének sajátossága, hogy a „Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban *(fővárosi kerületekben)* – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” című, – EU-s forrásból *(a Belügyminisztérium által)* lebonyolított és finanszírozott tervezési akció keretében előbb került sor *(2015-ben)* a városfejlesztés közép távú elemeinek meghatározására, mint azoknak a hosszú távú célkitűzéseknek az aktualizálására, amelyek a város új településrendezési eszközei megalapozását célozzák *(2016-ban).*

Ez a sorrend csere azért nem jelent problémát a város tervezésében, mert

- Cegléden a városfejlesztés alapvető céljai két évtizede változatlanok,
- mindkét stratégiai dokumentum kidolgozásáért *(a Cegléd tervezésében több évtizedes tapasztalattal bíró PESTTERV Kft)* a felelős, így az ITS középtávú célkitűzései is már a hosszú távú célok előzetes figyelembevételével kerülhetett megfogalmazásra,
- illetve, mert a közép távra előirányzott fejlesztések és beavatkozások köre lényegesen bővebb, mint amennyi a Közép Magyarországi Régióban 2020-ig reálisan felhasználható forrásfigyelembevételével megvalósulhat, így a fejlesztések egy része eleve csak nagyobb távban valósulhat meg.

Ez a „túltervezés” tudatos döntése volt a város vezetésének és a tervezőnek, mert ez jelent megoldást arra, hogy a 2013-2020 tervezési időszak elején még bizonytalan források felhasználásáért a város, illetve a város gazdasági szereplői rugalmasan és hatékonyan versenyezzenek.

Fentiekre való tekintettel jelen városfejlesztési koncepció és a korábban készült Integrált Településfejlesztési Stratégia egymással összehangolt tervezési dokumentumok, amelyekben foglalt elhatározások megvalósítását a városrendezési tervek felülvizsgálata és a fejlesztési dokumentumokkal összhangban lévő módosítása is segíti.

A VÁROSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓT MEGALAPOZÓ SWOT ELEMZÉS

(Készült a helyzetértékelés felhasználásával és a városi Integrált Településfejlesztési Stratégiát előkészítő Stratégiai Munkacsoport által 2015-ben összeállított dokumentum kiegészítésével.

ERŐSSÉGEK, POTENCIÁLOK

- Kedvező – és az M4 autópálya kiépítésével valamint a vasút tervbe vett rekonstrukciójával tovább javuló - közlekedés-földrajzi helyzet (Fővároshoz való közelség; a vasúti fővonalak találkozásánál; a 4. sz. főútvonal mellett fekszik)
- Jó gazdaságföldrajzi pozíció, ebből adódó potenciál (a város közel fekszik az ország dinamikusan fejlődő gócterületéhez a budapesti nagyvárosi térséghez, – így közvetítő szerepe lehet az oda és az onnan az ország távolabbi térségei felé javak befogadásában és továbbításában)
- Térségi központi szerepkör (megyei tankerületi központ, megyei szakképzési központ funkciókkal, járásközponti intézményekkel kistérségi központi szereppel). Kiemelkedő szerep a térségben élők képzésében és foglalkoztatásában
- Teljes körű a lakosság helyi szintű ellátása, biztosított az egészséges lakókörnyezet, kedvezőek a családok élete fenntartásához, illetve a gyerekneveléshez szükséges feltételek
- Vonzó kisvárosi lét, jó közbiztonság, színvonalas óvodák, általános és középiskolák, jó továbbtanulási lehetőségek, megfelelő egészségügyi ellátás, szakorvosi ellátó helyek, kórház
- Egyedi értéket képviselő, történetileg kialakult településszerkezet, kisvárosias (mezővárosi karaktert hordozó) beépítés, városképi jelentőségű középületek, közterek. A vonzó kisvárosi léthez hozzátartozó – az itt élők számára az otthonosságot jelentő, de a turizmus és a népességmegtartás szempontjából is fontos – kedvező településkép.
- Cegléd iskolaváros (5 középiskola, 4 általános iskola, 200 fős kollégium) – az oktatási intézmények városi és térségi feladatokat egyaránt ellátnak.
- Cegléd Kossuth városa (identitás és történelmi tradíciók)
- Termálvíz (országos összehasonlításban is jelentős vízpotenciál) városi strandfürdő, termálfürdő és szabadidőközpont)
- Országos összehasonlításban magas a napsütéses órák száma, amely egyaránt kedvező a térség agroökopotenciálja, mint turisztikai vonzereje szempontjából
- Erősödő turizmus (a vendégéjszakák száma a szálláshelyeken 2007 óta folyamatosan nő)
- Élő tradíciók, gazdag kulturális élet, sport, borkultúra, a rendezvények nagy száma
- Mezővárosi jelleg (jó minőségű, nagyterjedésű termőföldek a város északi- M4-től É-re fekvő térségeiben; kiemelkedő kertészeti potenciál az Ugyeri földek területén, mezőgazdasági

művelésből kivont tanyatelkek nagy száma, kiterjedt szőlő- és gyümölcsültetvények; termelési hagyományok, a Gyümölcsstermesztési Kutató jelentette potenciál a K+F fejlesztésében, borászat)

- Az aktív korúak lakosságon belüli arányában nincs különbség sem az országos, sem a Pest megyei járásközpont városokkal való összehasonlításban
- A foglalkoztatottak aránya átlagos a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya az elmúlt évtizedben csökkent, a munkanélküliek aránya is 1%-al mérséklődött.
- A működő vállalkozások száma folyamatos növekszik
- Megfelelő az ellátottság a lakossági és vállalkozói gazdasági szolgáltatások terén
- Az elmúlt időszakban – a korábbi évtizedek leépülését követően – erősödött a kertészeti ágazat, újraindult a borászat fejlődése
- A városi gazdaság fő profilját a gépipar (fémfeldolgozás, lemezmegmunkálás, motoralkatrészek és a félvezetők gyártása) valamint a kereskedelem és a pénzügyi szolgáltatások jelentik

GYENGESÉGEK

- A térség Pest megye „hátsó udvara”, amely úgy az összességében az európai uniós átlagot meghaladó GDP értéket mutató Közép-Magyarországon, mint Pest megyén belül periféria (a szobi, a nagykáta és dél-ráckevei térségekkel együtt). Fejlődése és fejlesztése az elmúlt évtizedekben is elmaradt a régió és a megye egésze dinamikájától, így az öröklött hátrányok korábban tervezett csökkentése nem valósult meg.
- A térség egésze - országos összehasonlítási rendszerben elismerten- hátrányos helyzetű. Ezt bizonyítja, hogy a Kormány 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelete értelmében a ceglédi „kedvezményezett járás”. *(A kedvezményezett járások: azok a járások, amelyeknek komplex mutatója - társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő-piaci, valamint infrastruktúra és környezeti mutatókból képzett, összetett mutatószáma) kisebb, mint az összes járás komplex mutatójának átlaga).*
- A korábbi időszakokban az önkormányzat nem volt vállalkozóbarát, alacsony volt az önkormányzat gazdaságfejlesztést támogató tevékenységének hatékonysága.
- Csökken a népességszám *(2010-et követő években 1700 fővel, amely csökkenés nem erőteljesebb, mint az országos átlag, de kismértékben magasabb, mint a Pest megyei járásközpontok, illetve a ceglédi járás egészének átlaga)*
- Öregedik a társadalom *(fiatalkorúak kisebb aránya a lakosságon belül, az öregségi mutató magas, értéke ugyan országos átlag alatti, de kedvezőtlenebb, mint a Pest megyei járásközpontok, vagy akár a Ceglédi járás egészének mutatója)*
- A vándorlási egyenleg negatív, mértéke az ezredforduló óta *(a válság két évét 2008-2009-et kivéve)* folyamatosan nő, a város népességmegtartó képessége csökken.

- Relatív alacsony a lakosok iskolai végzettsége *(Az érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a 7 éves és idősebbek között alacsonyabb, mint az országos, illetve a Pest megyei járásközponti arány, a Ceglédi járási adat kedvezőtlenebb. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya nőtt az elmúlt évtizedben, de ez az arányuk alacsonyabb, mint a Pest megyei járásszékhely városokban regisztrált arány. A különbség nem mérséklődött. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya kedvezőbb, mint a szomszédos városok – Albertirsa és Abony - adata)*
- Erőteljes ingázás fővárosba és a környező nagyobb településekre (Kecskemét, Szolnok) amely részben felszívja a helyi, kevesebb és rosszabbul fizetett munkalehetőségekből adódó munkaerőtöbbletet. *(A naponta ingázók (eljárók) aránya a foglalkoztatottak arányában a két népszámlálás közötti évtizedben jelentősen nőtt 20,2%-ról 27,9%-ra), de mértéke még mindig alacsonyabb, mint a Pest megyei járásközpont városok, illetve a Ceglédi járás átlaga.)*
- Összehasonlításban alacsonyabb a lakosok jövedelme. *(Bár az egy lakosra jutó jövedelem – a 2008-as válságot követő évek átmeneti visszaesése után - kismértékben, de folyamatosan nő, a jövedelmi szint elmarad az országos és annál is erőteljesebben a Pest megyei járásközpont városok átlagától.)*
- Nem kielégítő a szociális biztonság
- Kevés a szakképzett szabad munkaerő, ami nehezíti az új vállalkozások városba vonzását, a helyi vállalkozások fejlődését. Az alkalmazottak jelentős része nem végzettségének megfelelő munkakörökben foglalkoztatott.
- Alacsony a városlakók önértékelése
- Igazságtalan a régiós besorolás (KMR), amely – más térségekkel való összehasonlításban - a térség mesterséges elszegényesítéséhez, a felzárkózás lehetőségének korlátozásához vezet.
- Pest megyei, illetve régión belüli peremhelyzetből *(illetve az EU fejlettségi szint átlagát meghaladó Közép Magyarországi Régióhoz való tartozásból)* adódó hátrányok a fejlesztési forrásokhoz való hozzájutásban. A sajátos helyzet nem megfelelő kezelése az országos fejlesztéspolitikában, az EU-s forrásokat kiegészítő hazai források hiánya, illetve szűkössége, a régión belüli relatív hátrányos helyzet kezeléséhez rendelkezésre álló eszközkészlet korlátozottsága
- Alacsony a város lakónépesség vonzó képessége, a más településből Ceglédre járó munkavállalók letelepedési hajlandósága *(a nagyobb foglalkoztatók információi szerint)*
- Korlátozottak a karrierépítési lehetőségek *(A fiatal és képzett nem talál kvalifikált és perspektívát jelentő munkát, ezért a képzettség megszerzése után kevesen jönnek vissza Ceglédre)*
- Hiányzik egy városi székhelyű felnőttoktatási intézmény
- Kedvezőtlen a gazdasági struktúra *(a munkaerő egy részének képzetlensége, motiválatlansága)*
- K+F hiánya
- A beruházási kedv növelésének hiánya az adókedvezmények és egyéb nem beruházási jellegű fejlesztések elmaradása miatt.

- Motorizáció káros hatásainak *(a forgalom növekedéséből és az elkerülő utak hiányából adódó)* folyamatos növekedése
- A turisztikai desztináció hiánya
- Szegregátumok léte *(Elsősorban az Örkényi úton lévő külső tanyavilág, a vasút által a várostól elzárt Szűcs telep, illetve a Csengeri városrész keleti lakótömbjei érintettek. A város belterületén 903, külterületén – döntő többségükben Ugyer területén – 1047 fő él olyan szegregátumban, ahol a legfeljebb általános iskolával rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül meghaladja a 30%-ot.)* A város népességének 5,3%-a érintett a 13 szegregációval érintett területen.
- Motiválatlanok az alacsony végzettségű potenciális munkavállalók *(A városban mintegy 1500-2500 család arra rendezkedett be, hogy alacsony életműn, munka nélkül, támogatásokból éljen meg)*
- A számos civil szervezet egymástól elkülönülve - esetenként parciális szempontok és érdekek mentén – nem szisztematizáltan működik.

LEHETŐSÉGEK

- Tudatos városfejlesztés, a fejlesztés eszközkészletének és forrásainak bővítése
- 2021-től a Közép -Magyarországi régió szétválásától Pest megye és ezzel Cegléd térsége is a felzárkóztatásban támogatott EU-s régióvá válik*(ha időközben nem változnak az EU támogatási rendszerének szabályai)*, akkor a 2013-2020 közötti időszakhoz képest jelentősen bővülnek a fejlesztésre felhasználható források.
- A várostérség települési önkormányzatai, lakói és gazdasági szereplői szempontjai és érdekei figyelembevétele a városfejlesztési célkitűzések és beavatkozások meghatározásánál, Cegléd térségközponti, szolgáltató szerepének erősítése érdekében.
- A „kedvezményezett járás” kormányzati besorolásból adódó lehetőségek teljes körű kihasználása a hátrányos helyzet enyhítésére.
- Irányváltás az önkormányzat gazdaságpolitikájában. Aktív gazdaságfejlesztési politika, „vállalkozásbarát” önkormányzat, a helyi gazdaság fejlesztését, a foglalkoztatás növelését ezzel együtt a városi bevételek bővítését szolgáló (országos és helyi) eszközkészlet összehangolt alkalmazásával. A helyi és a térségi gazdaság erősítését szolgáló gazdaságfejlesztő szervezet hatékony működtetése.
- A munkaerőpiaci kereslethez igazodó szakképzés. A szakképzés és a gazdaságfejlesztés erőteljesebb összehangolása, érdemi együttműködés a képzés és a helyi (térségi) gazdaság szereplői között. Gazdasági igényekkel összehangolt képzési rendszer kialakítása a létrejövő – ceglédi központú - megyei szakképzési központ bázisán
- Helyi adottságokra épülő gazdaságszerkezet kihasználása és továbbfejlesztése
- A mezőgazdaságban, a kertészeti ágazatban, a gyümölcsstermesztésben, a borászatban és az állattenyésztésben meglévő potenciálok kihasználása a mezőgazdaságra alapozó feldolgozóiparra

épülő „brend” erősítése. A termékek helyben (térségben) való feldolgozása a helyben termelt termékek helyi értékesítése és felhasználása arányának növelése, a feldolgozó és értékesítési célú szövetkezésben rejlő lehetőségek kihasználása.

- A városhoz tartozó tanyás térségek, tanyatelkek lehetőségeinek kihasználása vidékfejlesztési célok között megfogalmazott tanyagazdaságok fejlesztése érdekében
- Külső működő tőke beáramlása a technológiai szintű, innovatív iparágak meghonosítására és fejlődési lehetőségeik biztosítására (jelentősebb, nagyobb volumenű vállalatok, a fémipari feldolgozó ágazat további bővítése, illetve a mezőgazdasági termékeket feldolgozó iparágak betelepülésének és fejlesztésének támogatása)
- A Ceglédi Ipari Park jelentette területi potenciál kihasználása az érdekeltségi rendszer átalakításával, a befektetések ösztönzésével. Az Ipari Park bővítése.
- Új gazdasági területek bevonása a fejlesztésbe (a megépülő M4 autópályához közvetlen kapcsolatot biztosító feltáró úthoz kapcsolódó, rendelkezésre álló fejlesztési területeken)
- A helyi gazdaságfejlesztés eszközeinek folyamatos bővítése, erőteljesebb hozzájárulás a városi fejlesztések pénzügyi alapjainak megteremtéséhez
- Turisztikai központ szerep kialakítása és erősítése.
- Az iskolavárosi pozíciót kihasználó diákfesztiválok szervezése.
- A „Huszár laktanya fejlesztésében meglévő lehetőségek kihasználása a turisztikai célú attrakciók bővítésében.
- A termálvíz potenciál erőteljesebb és többirányú kihasználása (a termálfürdő vízfelületeinek növelése, a befogadóképesség és a szolgáltatások bővítése, a rentábilis működés feltételei kialakítása. Hatékony marketing a vendégkör bővítése érdekében a termálfürdő szolgáltatásainak megismertetésére a városlakók, a térség lakossága valamint a tágabb turisztika piac szereplőivel.
- A város építészeti településképi színvonalának emelése a közszféra és a magánszféra által kezdeményezett új építések és a városképet befolyásoló beavatkozások igényes, környezetbe illeszkedő, értéknövelő megoldásával.
- A konferencia turizmus bővítése (a szükséges kiegészítő szolgáltatások városi szintű fejlesztésével) A helyi turisztikai attrakciók és a vendéglátás bővítése.
- A K+F fejlesztés lehetőségének megteremtése egyrészt a Ceglédi Gyümölcstermesztési Kutató-Fejlesztő Intézet és az agrár felsőoktatási intézmények és a térségi agrárvállalkozók szervezett együttműködés, másrészt a közigazdasági szakközépiskola és a tudományegyetemi kapcsolatok fejlesztése alapján.
- A közfoglalkoztatási programok megújítása a város és a térség sajátosságai figyelembevételével (az élők munkai igényes kertészeti kultúrák, ültetvények, energianövények termesztésének támogatása az alacsony képzettségű munkavállalók munkajövedelemhez juttatásának elősegítésére)

- A képzettségük és alkalmasságuk miatt hosszú távon is betanított és a segédmunkásként munkát vállalók munkavállalási lehetőségeinek bővítése.
- A családok anyagi és lelki megerősítése (a „családbarát Pest megye” programhoz kapcsolódóan)
- A térségi együttműködésben rejlő lehetőségek további bővítése (a sajátosan hátrányos helyzet felszámolását elősegítő kezelő eszközök bővítése érdekében)
- A helyi közösségi közlekedés továbbfejlesztése, helyi járatok lehetőségének vizsgálata a városrészek közötti, illetve a lakó és munkahelyek közötti közlekedés javítására. Bővülő és javuló szolgáltatások, megvalósuló parkoló fejlesztések, a biztonságos kerékpározás feltételeinek biztosítása.

KOCKÁZATOK, VESZÉLYEK

- Tovább csökken a népesség, romlik korstruktúrája, a tovább öregedő társadalom erőteljes ellátási és szociális problémát és többletterhet okoz a városban
- A kedvező gazdaságföldrajzi helyzet, a jó megközelítés, a dinamikus fejlődő gócterületekhez való közelség egyszerre lehetőség mellett veszély is, mert erőteljes a fejlettebb térségek elszívó hatása, megvan a veszélye, hogy a térségre vonzáskörzeti árnyék borul
- A magasabb bérszínvonalat biztosító budapesti munkaerőpiac gyakorlatilag versenyképtelenné teszi a ceglédmunkaerő-piaci kínálatot.
- Növekszik a jelenleg ingázók hajlandósága az elköltözésre, romlik a város népességmegtartó és népesség vonzó képessége
- Rendezetlen marad az oktatási és egészségügyi intézmények vonatkozásában a tulajdonosi, fenntartó szerep, ezen belül tisztázatlan marad az önkormányzat feladatköre, tehervállalásának forrásai
- Elmarad a szegregátumok felszámolása, illetve a szegregáltság mértékének érdemi csökkentése, további szegregátumok alakulhatnak ki *(az Öregszőlők területén a várostól és a fürdőtől távolabb fekvő zónában)*.

TRENDEK, TENDENCIÁK ÉS BIZONYTALANSÁGOK A TERVEZÉSÉBEN, A VÁROSFEJLESZTÉS NAGY TÁVÚ CÉLKITŰZÉSEI MEGHATÁROZÁSÁBAN

Trendek, tendenciák

- A fejlesztési források nagysága és az azokhoz való hozzáférés vonatkozásában a városfejlesztés keretfeltételei változása prognosztizálható:
  - a nagytáv első szakaszában – *Pest megye önálló régióvá alakulásáig* – a ma ismert keretfeltételek figyelembevétele indokolt,

- a tervezési időszak második felében 2020 után az európai uniós átlag alatti fejlettségű – ezért a felzárkóztatási forrásokhoz hozzájutó – Pest megyével lehet számolni.
- A térségek fejlődésével – és előre láthatóan az európai területfejlesztési politika prioritásai módosulásával – előre láthatóan összességében csökkenni fognak a felzárkóztatásra fordítható források, ezzel egyidejűleg pedig jelentősen nő a helyi erőforrások jelentősége és részaránya.
- A tervbe vett és elhatározott közlekedésfejlesztések révén tovább javul Cegléd pozíciója. Az M8 gyorsforgalmi út kiépülésével, illetve a várost elkerülő út megvalósításával új kapcsolatrendszerek kialakulására, a gazdasági kapcsolatok kiszélesítésére, erősítésére nyílik lehetőség.
- Összességében fennmarad (a hátrányos térségek felzárkóztatását célul kitűző országos területfejlesztési politika sajnálatosan alacsony hatékonysága miatt) tovább nő a Közép-magyarországi régió népességvonzó képessége úgy a hazai, mint az európai viszonyrendszerben. Ennek következtében e térség kedvező geoföldrajzi helyzetű városai (mint Cegléd is) jelentősen javít(hat) pozícióján a városok közötti versenyben.
- A vidékfejlesztési politika hatékonyságának problémái, illetve a területi politikában a városfejlesztés érzékelhető prioritásai miatt megtörhet a vidéki települések fejlődése, tovább erősödhetnek a különbségek a városok (különösen a térségközponti városok) és a falusi települések között a lakónépességnek nyújtott szolgáltatások elérhetőségében, választékában és színvonalában. Ezzel összefüggésben (az urbanizáció és a koncentráció várható további erősödésével) prognosztizálhatóan nő a széleskörű települési szolgáltatásokat nyújtó városok népességmegtartó és népességvonzó képessége, térségi súlya, növekedhet az ország keleti régióiból és a városkörnyéki településekről való beköltözés Ceglédre.
- Részben a területek (térségek) fejlettségi különbözősége hatására, részben geopolitikai okokból, nem utolsósorban pedig a klímaváltozás hatására előre láthatóan erősödő migráció hatására (fentiekkel összhangban)hosszú távon előreláthatóan nő a térség és azon belül a város népessége, javul a foglalkoztatás, nő a város fejlesztési potenciálja.

Bizonytalanságok

- A középtávon túl bizonytalanok a területfejlesztés és a városfejlesztés európai uniós és hazai prioritásai és annak forrásai.
- Középtávon még kalkulálható, de hosszú távra már bizonytalan a városi gazdaság által megtermelt jövedelem felhasználásának távlati szabályozása (az állam által meghatározásra kerülő adózási és a támogatási keretfeltételek).
- A fentiekkel is összefüggésben bizonytalansággal terhelt a város népessége demográfiai és szociális összetételének előrejelzése, ami a város (illetve városrész) fejlesztési célok területileg differenciált meghatározásához fontos információ
  - ezen belül – a migráció bizonytalan hatásait is figyelembe véve - csak tág keretek között határozható meg nagy távra (minimum 15-20 évre) a város össznépességszáma, amellyel a várostervezés során számítani kell,

- a kül- és belterület népesség előrebecslésének bizonytalansága *(elsősorban a külterület és a tanyás térségek jövőbeli fennmaradási és fejlődési bizonytalanságai miatt, ahol több tendencia párhuzamos és egyidejű érvényesülése is azonosítható:*
  - *egyrészt a tanyagazdaságok erősödése, a racionális tájgazdálkodás szempontjainak érvényesülése,*
  - *a külterület más részeinek elhanyagoltsága, a nem művelt területek arányának növekedése,*
  - *a tanyatelteken élő népesség egy részének társadalmi lecsúszása, (ezzel egy időben az érintett népesség lassú számszerű növekedése)*
  - *a területi és a társadalmi szegregáció erősödése*
- A népesség területi elhelyezkedésében várható változásokkal is összefüggésben az előrejelzésekben kockázatot jelent a népesség összetétele változásának bizonytalansága *(a népesség öregedése, illetve a fiatal népesség helyben tartásának bizonytalansága),*
- A szociálisan részorult népesség számának és területi elhelyezkedésének *(koncentrációjának, vagy dekoncentrációjának)* változása
- További bizonytalanságot jelent a fejlesztési tervezésben az építésüggyel összefüggő törvények és a jogszabályok változása *(kiemelten a 300 m² alatti családi házak bejelentéssel bel-, külterületen és zártkertben - akár közmű nélkül való - építésének lehetősége, valamint az, hogy a HÉSZ azon előírásait, amelyek az építhető lakások számát korlátozzák, nem kell figyelembe venni, így az adott területen lehetséges lakásszám (és népességszám) kiszámíthatatlanná válik, illetve a szükséges közmű- és közlekedési kapacitás előre nem jelezhető.)*

JÖVŐKÉP

A város hosszú távú jövőképe a 2009-ben elfogadott és 2015-ben megújított ITS-ben megfogalmazottakhoz képest lényegében változatlan:

„Cegléd modern, a lakosság igényeit teljes mértékben kielégítő foglalkoztató-, szolgáltató-, iskola-, valamint fürdővárossá alakulása, - ezáltal a térség fővárosává válása - a turizmus- és közszolgáltatás-, illetve közoktatás-orientált fejlesztések segítségével”

A jövőkép összetevői:

1. Cegléd jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan:

- Cegléd modern, a lakosság igényeit teljes mértékben kielégítő város, „élhető” és vonzó lakóhely.
- Cegléd jelentős gazdasági potenciállal rendelkező város úgy az ipar, a logisztika, mint a mezőgazdaság és a kapcsolódó élelmiszergazdaság, valamint a kertgazdaság vonatkozásában.
- Cegléd térségi- és helyi potenciáljaira – *valamint azok folyamatos erősítésére*–építő, gazdag munkahelyi kínálatot *(a munkahelyeken a megélhetést garantáló, kiszámítható jövedelmeket)* biztosító foglalkoztató központ, az innováció térségi bázisa.
- Cegléd vasúti és közúti közlekedési csomópont, amely úgy a külterületéről, mint mikrotérsége településeiből társadalmilag elfogadható időn belül biztosítja az ott élők számára a város oktatási-, egészségügyi, szociális intézményeinek és munkahelyeinek elérhetőségét.
- Cegléd jelentős kereskedelmi és szolgáltató központ, amely létesítményeivel és szolgáltatásaival úgy a város lakói, mint a városkörnyéken élők számára – *a középfokú központnak megfelelő színvonalú* - gazdag kínálatot nyújt.
- Cegléd tradicionális iskolaváros, a köznevelés, a képzés és a továbbképzés megyei- és térségi szintű központja.
- Cegléd fürdőváros, amely bővülő turisztikai kínálatot, gazdag programokat, rekreációs és szórakozási lehetőségeket biztosít az itt élők és az ide érkezők számára.
- Cegléd értékeit és hagyományait őrző, azt fejlesztő kulturális központ, a művelődés, a kultúraszolgáltatás térségi központja.
- Cegléd épített környezeti értékekben, - *a városnak kisvárosi karaktert adó* – épületekben gazdag, ugyanakkor jelentős természeti- környezeti potenciállal rendelkező település, ahol a karaktert adó építészeti értékek megőrzése és tudatos fejlesztése településfejlesztési potenciált erősítő tényező.
- Cegléd „a fák városa”, ahol az egészséges, tiszta és ápolt környezet, a zöldfelületek fejlesztése *(biológiai aktivitásuk növelése)* és a kulturális tradíciók és hagyományok összességében vonzó, fenntartható és élhető környezetet biztosítanak az itt élőknek és az ide látogatóknak.

2. A város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

- Cegléd a térség „fővárosa”, járásszékhely, a közigazgatás, a köznevelés, az egészségügy, a szolgáltatások és a turisztika szolgáltatásainak központja.
- Cegléd a járashatáron túlnyúló hatáskörrel bíró, - a térség lekossága képességeihez igazodóan fejlődő, munkahelyi kínálatában gazdagodó meghatározó jelentőségű térségi foglalkoztató központ.
- Cegléd a térségi együttműködésben elkötelezett város, amely céljait – *az országos- és a megyei fejlesztési prioritások figyelembevételével* -, a térség településeivel összehangoltan éri el.

3. A településfejlesztési elvei (fentiek érvényesítése érdekében)

- **Távlatosság** (a hosszú távú célok szem előtt tartása a közép és rövid távú fejlesztési döntések meghozatalánál)
- **Térségi szemlélet** (a helyi érdek érvényesítése mellett a térségi célokból kibontott, a térségi érdeket is érvényesítő megoldások figyelembevétele a helyi fejlesztéseknél)
- **Stratégiai megközelítés** (a versenyképesség növelése, a térségi gazdaság fejlesztése valamint a város lakossága „jól léte” biztosítása prioritásainak érvényesítésére.)
- **Integrált szemlélet** (ágazati beavatkozások helyett integrált megoldások alkalmazása a fejlesztési célok szolgálatában)
- **Helyi erőforrásokra való építkezés** (a térségi természeti-, gazdasági és emberi erőforrások sajátosságainak figyelembevétele és fenntartható módon való érvényesítése a város fejlesztése során)
- **Hatékonyagra való törekvés** (a területi adottságok és a rendelkezésre álló erőforrások jobb kihasználása)
- **Az értékek megőrzése és fenntartható hasznosítása** (úgy a táji-, természeti mint az épített környezet értékek és a társadalom értékeinek védelme és fenntartható módon való hasznosítása úgy a gazdaság, mint a helyi társadalom fejlesztése során.)
- **A társadalmi igazságosság érvényre juttatása** (a társadalmilag indokolatlan területi különbségek csökkentése)
- **A társadalmi kohézió erősítése** (a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása, az esélyegyenlőség megteremtése, a társadalmi mobilitás erősítése)
- **Partnerség erősítése** (az önkormányzat, a város intézményei, a város civil társadalma, a városi gazdaság szereplői között a fejlesztési célok megfogalmazásától a feladatok széleskörű társadalmi együttműködéssel történő megvalósításáig)

A város jövőképe olyan távlatot rajzol fel, amely alapján- a Nemzeti Fejlesztési Konceptióban és Pest megye területfejlesztési koncepciójában és programjában kitűzött országos-, illetve térségi szintű

stratégiai célkitűzések megvalósulásával összhangban azok megvalósulásának mértékétől is függőütemben—**Cegléden:**

- a helyi erőforrások széleskörű kihasználásával erősödik a gazdaság úgy az ipari- (elsősorban gépipari) ágazatok, mint a mezőgazdaság, élelmiszergazdaság. illetve a szolgáltatások vonatkozásában,
- erősödik a gazdaság térségi beágyazottsága, nő a versenyképessége,
- nő a népességszám,
- javul az itt élők képzettsége és munkára (vállalkozásra) való képessége
- javulnak a lakosság életkörülményei,
- a gazdaság minden versenyképes szektorában javulnak a fejlődési lehetőségek,
- nő a foglalkoztatás, az aktív korú lakosság minden rétege és a tenni kívánók számára esély lesz a munkavállalásra, illetve a megélhetést biztosító önfoglalkoztatásra,
- a XXI. századi innovatív, tudás alapú gazdasági ágak, szolgáltatások és intézmények jelenléte megerősödik;
- a helyi szereplők együttműködése révén a megtermelt jövedelmek lehető legnagyobb része a városon, illetve a térségen belül marad, a térség gazdasági szereplőit és polgárait gazdagítja;
- fejlődik a város, javul a környezet állapota és a lakosság életminősége,
- nő a város népességmegtartó és népességvonzó képessége, amelynek eredményeként csökkennek a térségen és városon belüli területi társadalmi-gazdasági különbségek, a multikulturális és érdektagolt helyi társadalom konfliktusai jól kezeltek,
- csökken a szegregáció, az összehangolt képzési, szociálpolitikai és településpolitikai beavatkozások eredményeképpen megáll a külterület szegregációval érintett területein az ott élők leszakadása,
- nő a (köz)biztonság a (elsősorban a külterületen)
- javulnak a gazdaságfejlesztés infrastrukturális feltételei a 4-es főút további fejlesztésével, az M8 autópálya térséget érintő szakasza, illetve a város beépített területét keleti irányba elkerülő út megvalósításával,
- a belső közlekedési hálózat javításával valamint a közösségi közlekedés feltételei javításával javul a munkahelyek és az ellátást biztosító intézmények elérhetősége,
- az információs társadalom legújabb vívmányai elterjedtek, és alkalmazásuk megjelenik a gazdasági és társadalmi életben,
- nő az energiatudatosság, az EU-s támogatások felhasználásával megvalósulnak klímavédelmet és az energiahatékonyságot szolgáló fejlesztések, nő a megújuló energia termelésének és felhasználásának súlya és aránya úgy a térség, mint a város gazdaságában, illetve a háztartásokban,

- erősödik a táji-, természeti erőforrások fenntartható használata és a helyi potenciálokra és termelési hagyományokra, valamint a bővülő értékesítési lehetőségekre alapozva nő a helyben termelt és felhasznált egészséges élelmiszer mennyisége és aránya,
- kialakulnak a térségi sajátosságokat figyelembevevő tájgazdálkodás feltételei, a táji, természeti adottságokra és kultúrtörténeti hagyományokra épülve, a helyi környezeti feltételekhez igazodva javul e vidéki térség értékteremtő képessége, szerepe a megélhetésben, a vidék népesség- és képességmegtartásában,
- a város megőrzi és gazdagítja természeti- és épített értékeit, ápolja helyi hagyományait, amelyek így a fejlesztés erőforrásaivá válnak,
- javul a város településszerkezete, a gazdasági fejlődéssel összehangolt ütemben lendületet vesz a városközpontfunkcióbővítő megújítása
- bővülnek a zöldfelületek, egyaránt növekszik azok használati értéke és biológiai aktivitása, fokozatosan kialakul a település zöldfelületi rendszere (hálózata),
- bővül a turizmus, javulnak a vendégül látás feltételei, a város kihasználja a termálviz, a természeti környezet és a kulturális tradíciókban rejlő lehetőségeket,
- biztosítottak és elérhetőek az alap-, a közép-, valamint a felsőfokú minőségi oktatás és a képzés, valamint a munkaerő-piaci igények változásához való alkalmazkodást biztosító élethosszig való tanulás feltételei,
- fennmarad, illetve bővül a lakosság sokoldalú ellátásának hatékony rendszere, javul az intézményhálózat elérhetősége,
- Cegléd erősödik, mint a középfokú (távlatban a nagyobb térségben működő felsőfokú intézményekkel együttműködő) a felsőfokú képzés és továbbképzés, illetve a térségi gazdasággal is szorosan együttműködő innováció regionális központja,
- tovább nő a születéskor várható élettartam, biztosítottak az egészséges élet megőrzésének, illetve a gyógyulás feltételei,
- megőrződnek a gazdag hagyományok és tradíciók,
- nő a kultúra szerepe a helyi identitás erősödésében, a város fejlődésében (fejlesztésében).

Cegléd ezek által a fejlesztési potenciáljait mindenkor hatékonyan kihasználó, bővülő gazdaságú és népességű, dinamikusan fejlődő, modern térségi központtá válik.

Cegléd fejlesztésének hosszú távú (2030-ig tartó) célkitűzései

1. A VÁROS NÉPESSÉGÉNEK STABILIZÁLÁSA a város népességmegtartó és népességvonzó képességének növelése (a népességszám csökkenés megállítása érdekében), a demográfiai szerkezet változásából adódó sajátosságok figyelembevétele

Hosszú távon kulcskérdés a város számára, hogy népességét, kiemelten annak jövőbeni bázisát, fiatal polgárait megtartsa. A közösségfejlesztés (közvetve a városfejlesztés) egyik lehetséges sikerkritériuma lehet, hogy közülük fiatal felnőttként hányan maradnak, illetve térnek vissza Ceglédre. Az ezt elősegítő települési támogatási politika minél hamarabb kimunkálendő. A fiatalok képzettségüknek megfelelő elhelyezkedését, lakáshoz juttatása, illetve a lakásépítés – országos programokhoz is kapcsolódó - lehetőségének bővítése kiemelt településfejlesztési cél.

A lehetséges fejlesztési lépések között mindig azoknak a megoldásoknak kell prioritást kapniuk, amelyek hozzájárulnak közvetlenül vagy közvetett módon Cegléd élhetőségének fokozásához, a helyi életminőség jobbításához, hozzájárulva ezzel az elköltözések mértékének visszaszorításához és a gyermekvállalási kedv növekedéséhez. A lakosság, azon belül is különösen a fiatal korosztály érezze, hogy lehet és érdemes Cegléden élni, boldogulni hosszú távon is.

A lakosság helyben tartása érdekében mindenképpen figyelmet kell fordítani a szociális, egészségügyi és oktatási-nevelési szolgáltatások, alapellátások színvonalának fenntartható növelésére. Minden korosztály számára fontos tényező, hogy lakóhelyén a szabadidejét hasznosan tudja eltölteni: sportolhasson, kapcsolódhasson, szórakozhasson, kulturális rendezvények legyenek, művelődhessen, pihenhessen. Ezek feltételeit fokozatosan javítani, bővíteni szükséges. Támogatni kell, hogy erőteljes civil élet folyjék Cegléden. A civilek nagymértékben hozzájárulnak a lakóközösség összefogásához, a település vezetése és a lakosság kapcsolatának erősítéséhez, egymás elfogadásához, megértéséhez. A közösségfejlesztés egyik lehetséges sikerkritériuma lehet, hogy közülük fiatal felnőttként hányan maradnak, illetve térnek vissza. Az ezt elősegítő települési támogatási politika minél hamarabb kimunkálendő.

Fentiek figyelembevételével:

- **Kiemelt cél a város népességszámának stabilizálása, hosszú távon növelése.** Ennek alapja (és eszköze)
  - a városi komfort növelése, a vonzó kisvárosi életminőség megőrzése és további javítása, a városi szolgáltatások fejlesztése kiemelten a fiatal, illetve a szilber korosztályok sajátos igényei figyelembevételével,
  - az itt élő népesség egészségi állapotának javítása,
  - az országos célkitűzésekhez is kapcsolódva a születéskor várható élettartam növelése, a halálozási ráta javítása, a társadalom elöregedésének lassítása, a születésszám emelése,
  - a város népességmegtartó és népességvonzó képességének növelése

- a helyi gazdaság fejlesztésével, a társadalmilag elfogadott *(illetve a helyi lakosság által elvárt)* színvonalú megélhetést biztosító foglalkoztatást lehetővé tevő munkahelyválaszték biztosítása
- a város közösségi közlekedéssel való megközelíthetőségének további javítása *(az utazási idő csökkentése, az utazás kényelmének növelése)* a városon kívül elsősorban Budapest, illetve Kecskemét térségében bővülő munkahelyek elérhetőségének javítása *(ezzel Cegléd lakóhelyi-, egyesek számára „alvóvárosi” jellegének erősítése.)*
- A városi népesség bővítésének lehetséges célcsoportjai:
  - a városkörnyék települései, ahonnan elsősorban a bővebb munkahelyi kínálat és a gazdagabb és jobb minőségű városi szolgáltatások vonzásában várható elsősorban a fiatal, gazdaságilag aktív rétegekhez tartozók városba költözése,
  - a fővárostól távolabbi *(elsősorban a foglalkoztatási lehetőségekben lényegesen szegényebb)* északkeleti-, keleti térségekben élők közül azok a képzett, mobil, a fiatal, fizetőképes rétegek *(akár egyedül állók, akár fiatal-, gyermekes családok)*, akik kedvezőbb életperspektívát, gazdagabb munkahelyi kínálatot, jobb megélhetési lehetőségeket keresnek a fővároshoz közelebbi térség azon településeiben *(pld. Cegléden)*, ahol hosszú távon biztosítottak a tanulás, a továbbtanulás, az egészségügyi-, szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás, illetve az értelmes szabadidőeltöltés lehetőségei úgy, hogy a vidéki életforma előnyei is megtarthatók.

A városfejlesztési koncepció Cegléden hosszú távon 40 ezer lakossal számol, számukra tervezi biztosítani a minőségi élet, lakás és ellátásfeltételeit.

A népességszám stabilizálása, a fiatalok helyben tartása és ide vonzása érdekében ki kell dolgozni egy ifjúságpolitikai koncepciót és azt következetesen végre kell hajtani. Ennek sarokpontjai a fiatalok letelepedésének és gyermekvállalásának támogatása, valamint a fiatalok bevonása a város életébe közösségi munkán és fórumokon keresztül.

A fiatal értelmiségiek illetve a kevésbé tehetős helyi *(valamint a Cegléden munkát vállaló)* fiatal pályakezdők, családok ellátására, lakókörülményeik megoldására/javítására bérlakásépítési program indítása tervezett.

Ennek kiemelt célterületei:

- a városközpont rehabilitációra *(illetve a jelenlegi beépítéshez képest intenzívebb beépítésre tervezett)* területei, telkei, ahol a gazdaságos építés lehetőségén túl a meglévő közmű és intézményi kapacitások kihasználásával egyaránt biztosítottak az ide költözők teljes körű infrastrukturális ellátásának feltételei,
- az Öregszőlő térségében a kialakult *(illetve kialakítható)* lakóterületek és a termálfürdő közötti térségben *(a közterületek kialakításával, rendezésével illetve az infrastruktúra*

fejlesztésével párhuzamosan) a minőségi családi házas lakásépítés lehetőségeinek bővítése

- a város keleti térségében a korábban kijelölt, de be nem épült lakóterületek beépítésének támogatása.

Nem tekinthetők célterületnek azok a város beépített területéről leszakadó területek, ahol az oda költözők alapvető műszaki- és humán infrastrukturális ellátása nem, vagy csak jelentős költségráfordítással biztosítható. *(Kivétel képeznek ez alól az önálló tanya, illetve farmgazdálkodásra alkalmas (arra kijelölt) területek, ahol a lakásépítés a gazdasági fejlesztéssel összehangoltan támogatott).*

A fiatalok helyben tartásához kapcsolódik a fiatalok (illetve az idősek) számára új közösségi terek, változatos szabadidő eltöltésére, szórakozásra lehetőséget biztosító terek létesítése. Emellett a sportolási lehetőségek bővítése is cél*(első ütemben az ITS-ben előirányzott fejlesztések megvalósításával).*

2. A MŰVELTSÉGI SZINT JAVÍTÁSA, ILLETVE A VÁROSLAKÓK KÉPZETTSÉGÉNEK ÉS KÉPESSÉGEINEK FOLYAMATOS NÖVELÉSE kiemelten a gazdasági szerkezet továbbfejlesztése, illetve a foglalkoztatottság (és a jövedelemtermelő képesség) növelése érdekében.

A városlakók képzettségének és képességeinek növelése azért kiemelt – és hosszú távra szóló - fejlesztési célkitűzés, mivel Cegléd egyik gyengesége, hogy – *miközben a város térségi jelentőségű iskolaváros* – Pest megyei összehasonlítás rendszerben kedvezőtlenek a munkaképes korú lakosság képzettségi viszonyai.

Kevés a helyben elérhető szakképzett munkaerő, ami nehezíti az új vállalkozások városba vonzását ezáltal a helyi gazdaság fejlődését. Továbbá a helyben működő vállalkozások alkalmazottainak jelentős része pedig nem is végzettségének megfelelő munkakörökben foglalkoztatott.

A műveltségi szint általános növelése, a készségek és ismeretek folyamatos bővítése, új szakmai ismeretek elsajátítása, az élethosszig való tanulás teszi alkalmassá az egymást követő korosztályokat a korszerű ismeretek alkalmazására, a változó munkaerő-piaci körülményekhez való alkalmazkodásra, versenyképességük javítására. Cél, hogy a hátrányos helyzetű fiatalok se rekedjenek bent a szegénységben, kapjanak esélyt egzisztenciális helyzetük javítására, társadalmi integrációjuk erősítésére.

A munkaerő versenyképességének javításához szükséges olyan, a munkaerő-piaci elvárásoknak megfelelő képzési és szakképzési rendszer, amely egyaránt fejleszti a munkavállalók tudását és kompetenciáit. Mivel a képzési struktúrák megváltoztatása csak hosszabb távon térül meg, így a város számára cél, hogy átgondolt beavatkozásokkal formálja a jelenlegi képzési kínálatot, hogy az oktatásban résztvevők mindenkor a jövőben minőségi, a munkaerőpiacon közvetlenül hasznosítható tudással kerüljenek ki az iskolákból. Ehhez Cegléden úgy az oktatásban-, a képzésben, mint a közművelődésben biztosítottak az ott dolgozók humán kapacitásai.

Gazdasági igényekkel összehangolt képzési és továbbképzési rendszer kialakítása pedig a – ceglédi központú – megyei szakképzési központ bázisán valósítható meg.

3. A HELYI- ÉS A TÉRSÉGI GAZDASÁG FEJLESZTÉSE A helyi adottságokra épülő gazdaság szerkezet továbbfejlesztése, a térségi és a városi gazdaság megerősítése, a foglalkoztatás bővítése

Mint azt a 2015-ben elfogadott ITS dokumentum is megállapítja, Cegléd gazdasági helyzetét alapvetően meghatározza a város fekvése. Ebből a szempontból előnyös, hogy a város Magyarország leginkább dinamikus fejlődő régiójában fekszik, azonban a megyén belüli periférikus elhelyezkedése részben kioltja a kedvező közlekedési és földrajzi adottságokat. Az elmúlt évtizedek gazdasági átalakulásainak és válságidőszakainak köszönhetően csak lassan stabilizálódott a városi gazdaság szerkezete, több máig ható problémát kialakítva. A város szűkebb térségének gazdasági és foglalkoztatási központja, azonban sok helyi lakos számára nehézséget jelent, hogy helyben jusson megfelelő munkához – az elmúlt évtizedben jelentősen nőtt a más településekre munkába járó ceglédi lakosok száma *(bár a beingázók száma is bővült)*. Cegléden a vállalkozások számának bővülése az utóbbi években folyamatos, ugyanakkor a helyi gazdasági szervezetek nem tőkeerősek. Hiányzik a városban a fejlett nagyvállalkozói réteg, és kevés a magas hozzáadott értékű szektorban tevékenykedő vállalat.

A külső gazdasági szereplők számára Cegléd több szempontból nem kellően vonzó, és a gazdasági környezet a helyben működő szereplők számára sem mindenben ideális. Kevés a városban az elérhető szakképzett munkaerő, ami nehezíti az új vállalkozások városba vonzását és a helyi vállalkozások fejlődését. Az önkormányzat a korábbi időszakban nem tudott hatékony gazdaságfejlesztői szerepben fellépni, vállalkozásbarát környezet kialakítása sem sikerült maradéktalanul (adóterhek, adminisztrációs nehézségek). Ezek mellett a gazdasági tevékenységek ellátásához szükséges infrastruktúra is fejlesztésre szorul. A város ipari parkjában a fejlesztési területek ugyan elkelték, de ez a településrész mégsem tud a helyi gazdaság motorjává válni, mivel csak területének 60 %-a kihasznált, a park által nyújtott szolgáltatások, és az elérhető infrastruktúra fejlesztésre szorul, és hiányzik egy a kisvállalkozások működését segítő inkubátorház. Az ipari park bővítésének, illetve további gazdasági területek fejlesztésbe vonásának lehetőségét a településrendezési terv 2016 évi módosítása már biztosítja, de a tényleges fejlesztésekre előre láthatóan csak az M4-es (nagyobb távlatban pedig az M8-as) autópályával, illetve a várost elkerülő út megvalósításával kapcsolatos beruházások nyújthatnak lehetőséget.

A város fejlesztésében – a fejlesztéshez szükséges források előteremtésében - egyre nagyobb jelentőségű a helyi gazdaság és a helyi lakosság szerepvállalása. Emiatt kiemelkedő szerepe van (és lesz) a városi gazdaság jövedelemtermelő képessége – és ezzel összefüggésben – adóteher vállalási képessége növelésének. Ennek figyelembevételével úgy közép-, mint nagy távlatban kiemelt városfejlesztési célkitűzés a városi (és a várostérségi) gazdaság helyi és térségi adottságokat és potenciálokat messzemenően figyelembe vevő folyamatos fejlesztése, az itt élőknek és az ide települőknek biztonságos jövedelmet biztosító foglalkoztatás növelése.

Cegléd helyi gazdaságának meghatározó szereplői azok a termelő, szolgáltató egységek, amelyek az elmúlt évtizedekben - többnyire a helyi erőforrásokra alapozva – itt jöttek létre, itt fejlődtek. További fejlődésük (kapacitásaik fejlesztése és technológiai fejlesztésük) a ceglédi gazdaság további

erősítésének legfontosabb bázisa. Ezért az új vállalkozások városba (térségbe) vonzása mellett kiemelt városfejlesztési célkitűzés a meglévő (ipari-, termelő-, kereskedelmi és szolgáltató) vállalkozások megtartása, fejlesztése, a vállalkozások versenyképessége javítása. Tevékenységük segítségének alapvető módja fejlesztéseik és beruházásaik közvetlen támogatása. Az ilyen szubvenciók fenntartása fontos, mert ezek híján sok vállalkozás nem képes nagy önerőt kívánó befektetések megvalósítására (pl. irányítási rendszerek, szabványok bevezetése, technológiai fejlesztések, eszközbeszerzések). A város (illetve a városfejlesztési célok elérésének támogatására újjászervezett Városfejlesztési Kft) kiemelten kell, hogy támogassa e vállalkozások gazdaságfejlesztési-, telephely- és technológia fejlesztési pályázatait. Bár a fejlesztések többsége a jelenlegi telephelyek fejlesztésével valósulhat meg, de az Ipari Parkban és a településszerkezeti tervben gazdaságfejlesztésre kijelölt területeken mód van új telephelyek létesítésére is. A Városfejlesztési Kft tevékenysége hatékonyabb, rugalmasabb, átláthatóbb, és nem utolsó sorban piaci szemléletű menedzsmentet biztosít. A társaság úgy közép- mint nagytávon olyan forrás és tervezési koordinációt valósíthat meg, mely révén az önkormányzat városfejlesztési és a város rehabilitációs tevékenységei tervezhetőek lesznek, finanszírozásuk kiszámíthatóbbá válik, és lehetőséget teremt a magántőke bevonására.

A helyi gazdaságfejlesztéssel összefüggő cél olyan – *a változó körülményekhez alkalmazkodni képes* – kiszámítható önkormányzati adópolitika kialakítása és alkalmazása, amely miközben biztosítja a tervezett önkormányzati fejlesztésekhez szükséges saját erőt, a befektetés ösztönzési és vállalkozástámogatási célok megvalósításának is fontos eszköze. Ennek érdekében továbbra is fontos szempont, hogy a helyi adók rendszere legyen kiszámítható, és az ne veszélyeztesse a vállalkozások működését. Az adóbevételek növekedése az új, lehetőleg nagyobb termelő vállalkozások városba vonzásától, a turizmuságazatban termelődő bevételekből, illetve a már itt lévő vállalkozások megerősítésétől várható.

A városfejlesztési célok elérése és a konkrét beavatkozások sikere érdekében szükséges a város egységes marketing stratégiájának kidolgozása, e mentén pedig az eredményes marketingkommunikáció működtetése.

A helyi gazdaság fejlesztéséhez, térségi versenyképessége növeléséhez kapcsolódó célkitűzések:

- **Vállalkozásbarát, együttműködő önkormányzat és vállalkozásbarát környezet fenntartása és erősítése**
- **Az adózási feltételek kiszámíthatóságának erősítése**, adókedvezmények bevezetése a helyi vállalkozások támogatása érdekében, az adóterhek csökkentése
- **Az együttműködési lehetőségek fejlesztése** a gazdasági szereplők és az önkormányzat (+ civilek, állami intézmények stb.) között
- **A helyi ipar és a szolgáltatások fejlesztése**
- **A gépipari hagyományokra alapozó gazdaságfejlesztés:** Cegléd gazdaságának egy meghatározó eleme (volt) a gépipar. A jelenleg is ilyen profittal rendelkező cégek (*fémfeldolgozás, lemezmegmunkálás, motoralkatrészek és félvezetők gyártása*) fejlődésének kulcsa versenyképességük javítása. Ezt elérendő, szükséges e vállalkozások technológiai fejlesztésének, kapacitásbővítésének, eszközbeszerzéseinek támogatása.

- **Munkahelyteremtésre, a foglalkoztatás bővítésére alkalmas területek kínálatának bővítése** a hosszú távú fejlesztési potenciállal rendelkező térségekben . Elsősorban az M4-es autópálya és a várost elkerülő utak térségében megvalósítandó gazdasági területi kínálat bővítéssel növelhető a város vonzereje a telephelyet kereső befektetők számára. A területi kínálat hosszabb távon tovább bővíthető a feltáratlan területek fejlesztésbe vonásával, valamint zárványtanyák felvásárlásával, telek-átalakításokkal.
- A fejlesztések során kiemelt feladat, hogy **a belváros szolgáltató jellege fennmaradjon és erősödjön**, ne a városszéli zöldmezős beruházások kerüljenek előtérbe, hanem a belváros aktív szolgáltató jellege kerüljön a fejlesztések középpontjába.
- **Komplex, hosszú távú foglalkoztatási paktum előkészítése - és Pest megyei foglalkoztatási paktum részeként való megvalósítása – Cegléden és a várostérségben.** Elsősorban a hátrányos helyzetű személyek munkavállalásának lehetőségeit bővítené, ha olyan komplex foglalkoztatási programok keretében jutnának munkához, amely a város sajátosságaira épülő foglalkoztatási területeken állít elő tényleges terméket (pl. *élőmunka-igényes kertészeti kultúrák, ültetvények, energianövények termesztése*). A fenntarthatóság érdekében fontos a kölcsönös érdekeltiség kialakítása (pl. *mezőgazdasági termékek előállítása a városi intézmények számára*).
- **A szakképzési rendszer fejlesztése a megyei szakképzési központ bázisán.** A gazdasági igények és a szakképzési kínálat összehangolása szükséges a hosszú távú munkaerő-piaci igények felméréseivel, az intézmények szervezetfejlesztésével, a tananyagok és eszközök felülvizsgálatával, valamint jobban alkalmazkodva a duális képzési rendszerek funkciójához.
- **Stratégiai kutatási és innovációs együttműködések kezdeményezése vállalatok és kutatóhelyek között.** A város innovációs potenciáljának növelése érdekében fontos a K+F fejlesztés lehetőségének megteremtése
  - egyrészt a ceglédi gyümölcstermesztési kutató-fejlesztő intézet és az agrár felsőoktatási intézmények, valamint a térségi agrárvállalkozók szervezett együttműködése,
  - másrészt a gépipari vállalkozások, a közgazdasági szakközépiskola és a tudományegyetemi kapcsolatok fejlesztése alapján.
- **Mikro-, kis- és középvállalkozások külpiacon jutásának támogatása marketingtevékenységgel** annak érdekében, hogy a kevésbé tőkeerős vállalkozások is ki tudják használni az egységes európai piac és egyéb külpiacon nyújtotta előnyöket. (marketing, márkaépítés, üzleti kapcsolatfelvétel, illetve a piacra jutást elősegítő tevékenységek pl. vásárokon és kiállításon való részvétel, árubemutatók támogatása).
- **A helyi közfoglalkoztatási programok megújítása**
- **Vállalkozási együttműködések ösztönzése gazdasági szinergiák keltése céljából.** A kisvállalkozások együttes piacra lépése, valamint a kkv-k és nagyvállalatok együttműködése (pl. *beszállítói hálózatok*) kedvező szinergiákat kelthet. Ezáltal a hálózatok kiépítésének és fenntartásának támogatása hozzájárul a vállalatok versenyképességének javulásához. Az induló kisvállalkozásokat segítik az olyan inkubátorházak, ahol műhely- és irodaterületet tudnak bérelni, és különböző üzleti szolgáltatásokat tudnak igénybe venni tevékenységük ellátására

- **A mezőgazdaság, a kertészet, szőlészet, borászat (az élelmiszergazdaság) átfogó fejlesztése.** E térség egyben Pest megye egyik periférikus térsége, amely a különböző – *demográfiai, foglalkoztatási, megélhetési* – válságjegyeket visel magán. Ezért cél a térség további leszakadásának megállítása, és újbóli fejlődési pályára állítása. Ehhez nélkülözhetetlen a meglévő gazdálkodási tradíciók hasznosítása a helyi foglalkoztatás bővítésében, a speciális adottságok hasznosítása és a változó gazdasági környezethez való alkalmazkodás képességének növelése. Az elmúlt időszakban – a korábbi évtizedek leépülését követően – erősödött a kertészeti ágazat, újraindult a borászat fejlődése. Erre a tendenciára építve fontos a mezőgazdaságban, a kertészeti ágazatban, a gyümölcsstermesztésben, a borászatban és az állattenyésztésben meglévő potenciálok kihasználása a mezőgazdaságra alapozó feldolgozóiparra épülő „brand” erősítése.

Cél a termékek helyben (térségben) való feldolgozása, a helyben termelt termékek helyi értékesítése és felhasználása arányának növelése, valamint a feldolgozó és értékesítési célú szövetkezésben rejlő lehetőségek kihasználása. A térségben tradicionális mezőgazdasági termelő ágazatok az utóbbi időben fellendülést mutatnak, de ahhoz, hogy az ágazat tényleges fejlődési pályára álljon, még sok feltétel hiányzik. A helyi termelők piacra jutási nehézséggel küzdenek, és megfelelő tőke híján nehéz a kisméretű gazdaságok életben tartása. Hiányosak a városban és térségében azok a termelői és feldolgozó hálózatok, amelyek a helyben termelt termékek értéknövekedését és helyben értékesítését elősegítik. Kiemelt hosszú távú cél az agroökopotenciál kihasználása a termelési módok optimalizálásával, mivel a termőföld jelentette potenciál kihasználása stratégiai jelentőségű a térségben. Ennek érdekében fontos egyrészt a tradicionális termelési módok ösztönzése (gyümölcskultúrák, szőlőtermesztés, borászat), másrészt a táji adottságokkal harmonizáló termelési módok kialakítása és támogatása.

A termőhelyi viszonyoknak megfelelő tájgazdálkodás kialakítása érdekében szükséges a termőhelyi adottságok különbségeit is figyelembe venni a beavatkozások során. Így a jó termőhelyi adottságú területeken a parlagterületek csökkentése, az energianövények termesztésének elkerülése, mezővédő erdősávok létesítése a cél, a közepes termőhelyi adottságú térségekben munkaintenzív kertészeti ágazatok és a kiegészítő, háztáji gazdálkodás feltételeinek javítása javasolt, míg a mezőgazdasági művelésre legkevésbé alkalmas területeken a rét- és legelőgazdálkodás támogatása és erőterületek bővítése célszerű. Ezek figyelembevételével a racionális földhasználat, illetve a hatékony és eredményes mezőgazdálkodás feltételei teremthetők meg.

- **A gazdálkodási feltételek javítása.** A mezőgazdasági termelők tevékenységének támogatása a mezőgazdasági potenciálok kihasználtságának javítása mellett a helyi foglalkoztatás bővítése szempontjából is nagy fontosságú. Az optimális gazdálkodási feltételek megteremtésével a mezőgazdasági termelők hatékonyabb módon tudnak kapcsolódni a helyi és térségi gazdaságba. Így szükséges a helyi termelők segítése, az önfenntartó gazdálkodás feltételeinek megteremtésével, fejlesztéseik támogatásával (különösen a fiatal helyi gazdák esetében), illetve az önfoglalkoztatás növelése, a családi gazdaságok és a középbirtokok élénkítésével. Fontos továbbá, hogy az üzemi gazdálkodásra kevésbé alkalmas területeken a háztáji gazdálkodás önellátást szolgáló feltételei és a piacra lépés esélyei is javuljanak (felvásárló, feldolgozó hálózatok kiépítése, termék-utak racionalizálása).
- **Kiemelt cél a termelők piacra jutásának, a termékek helyben való értékesítésének és feldolgozásának segítése.** A helyi gazdaság élénkítése szempontjából fontos, hogy a helyi

gazdálkodók termékei a helyi piacokon kerüljenek hasznosításra (értékesítésre, feldolgozásra). Ehhez egyrészt a piaci igényekhez igazodó termékskálát kell kialakítani, másrészt pedig az értékesítési lehetőségek és feltételek javítása szükséges. Ennek megvalósítása érdekében szükséges a mezőgazdasági termékek felvásárlásának és helyben történő feldolgozásának támogatása, például termelői együttműködések, hálózatok lehetőségeinek segítségével (és kihasználásával). A helyi (és térségi) termelői piacok fejlesztése is ezt a célt szolgálhatja. Javasolt, hogy a helyben termelt mezőgazdasági termékek helyi felhasználása olyan beavatkozási területeket is érintsen, ami lehetőséget biztosít a helyi oktatási-nevelési, önkormányzati intézményekkel való együttműködés megvalósítására (alapanyagok, élelmiszerek biztosítása). Emellett a mezőgazdasági potenciálok hatékonyabb piaci érvényesülése érdekében ezek turizmushoz való kapcsolódása is elősegítendő, például termék-utak kiépítésével.

- **A környezetkímélő gazdálkodás támogatása:** A mezőgazdasági tevékenységek fenntarthatóságának záloga az ökoszisztémák állapotának megőrzése, javítása. Ennek érdekében szükséges az ökológiai és biogazdálkodás támogatása. A szántóföldi és egyéb települési termőterületen (kertek, zártkertek, gyümölcsösök) a trágyázás, műtrágyázás, valamint a kémiai növényvédelem környezetkímélő alkalmazása ösztönzendő annak érdekében, hogy a talajok, és a vizek terhelése csökkenjen. Mindez az egészséges élelmiszer-előállítás feltételeinek javítását is segíti.
- **A ceglédi helyi gazdaság növekvő jelentőségű tényezője a turizmus,** melynek fejlesztése stratégiai jelentőségű a városimage javítása, a helyben foglalkoztatás bővítése, a helyi bevételek növelése, összességében a turizmusban, vendéglátásban meglévő fejlesztési potenciálok kihasználása érdekében.
- E cél elérése érdekében szükséges:
  - Attrakcióbővítés (a turisztikai vonzeró növelése érdekében)
  - A termálvíz potenciál erőteljesebb és többirányú kihasználása
  - A ceglédi Termálfürdő és az Aquapark turisztikai attrakcióinak és a terület szolgáltatásainak fejlesztése
  - Minőségi szolgáltatást nyújtó szálláshelyek és vendéglátóhelyek bővítése, fejlesztése
  - A fiatalok speciális igényeit kielégítő szálláshelyek, szórakozóhelyek bővítése, fejlesztése
  - Új turisztikai attrakciók létrehozása és a meglévők fejlesztése, bővítése a kulturális örökség hasznosításával
  - A városnak egyedi karaktert adó épületek, építészeti értékek erőteljesebb integrálása a turisztikai kínálatba
  - A város építészeti- településképi színvonalának további (értékőrző) fejlesztése
  - A városközpont funkcióbővítő rehabilitációja: A történelmi belváros funkcióbővítő fejlesztése révén az igazgatási funkciók mellett új szolgáltató tevékenységek turisztikai és vendéglátási céllal.

- A város közterületeinek, köztereinek és parkjainak fejlesztése
- A kerékpározás feltételeinek javítása
- A turisztikai szolgáltatások feltételeinek javítása
- A konferencia turizmus bővítése: a termálfürdő környezetében megvalósítandó szálláshelybővítés).
- Az agro- és ökoturizmus lehetőségeinek fejlesztése
- A Gerje menti rét (vizes élőhelyek) bekapcsolása az ökoturizmusba
- A helyi borászatok turisztikai célú fejlesztésének támogatása, a borászat turisztikai attrakcióvá tétele tematikus termékek kialakításával

4. A VÁROSI ÉLET MINŐSÉGÉNEK ÉS KOMFORTJÁNAK FOLYAMATOS JAVÍTÁSA, a városi szolgáltatások kínálatának bővítése, minőségének javítása a városlakók megelégedettségének növelése, illetve a város népességmegtartó és népességvonzó képessége erősítése érdekében

A népesség megtartása és vonzása, illetve a városlakók megelégedettségének növelése érdekében kiemelt városfejlesztési cél a városi élet minőségének és komfortjának folyamatos javítása, a városi szolgáltatások kínálatának bővítése, minőségének javítása.

A városlakók közérzete, helyi kötődésének erősítése, lakóhelyi környezetükkel való elégedettségük javításának fontos feltétele a város természeti- és az épített környezetének értéknövelő fejlesztése, a városi életnek teret adó területek és terek igényes kialakítása. A helyben lakókon túl ez a feltétele a turizmus fejlesztésének is, mert a vendégek is ott érzik jól magukat, ahol a helyiek is jól vannak.

A városi „jól lét” növelésének, a városlakók közérzetének javításának fontos feltétele a városi közösségek fejlesztése, a közösségi-, civil élet gazdagítása.

Összvárosi hosszútávú városfejlesztési cél ezért Cegléd városközpontjának megújítása, a belvárosi- városközponti közintézmény és intézmények fejlesztése, funkcióbővítő rehabilitációja, amely erőteljesen kihat a város térségi szerepkörének alakulására is. A Belváros Cegléd történetileg kialakult és fejlődött funkciógazdag területe. A Belváros, a városközpont körül találkoznak a fő közlekedési utak, itt található az ellátó (oktatási-, egészségügyi és szociális) intézmények, itt található a kereskedelmi-, szolgáltató létesítményeinek döntő többsége is. Ez a terület egyúttal a várostérség (a járás) központja is. Az ellátó és szolgáltató létesítmények tradicionálisan a városközpont fő útvonalai és terei mentén tömörülnek, kiterjedésében a terület nagyobb része városközponti vegyes, illetve lakóterület.

A városi közintézményeinek fejlesztése

Kiemelt hosszú és középtávú fejlesztési cél város (és várostérség) lakosságának szolgáltatásokat nyújtó intézmények fejlesztése, racionalizálása, működési feltételeik javítása, az intézményeknek helyet adó épületállomány minőségjavítása, energiaracionalizálása annak érdekében, hogy a ceglédi

szolgáltatások vonzereje fennmaradjon, illetve erősödjön. Ehhez nélkülözhetetlen az intézményeket irányítók és ott magas színvonalon szolgáltatók erkölcsi és anyagi megbecsülése.

Az előirányzott fejlesztésekkel megújul a Belváros épített környezete és új munkahelyek is teremthetnek, egyúttal javítható e terület komplex (társadalmi-gazdasági-környezeti) fenntarthatósága.

A fejlesztés kiemelt célterületei: a Városháza, a volt Tiszti klub, a tiszti klub mögötti terület, az Uránia mozi, a Kossuth Művelődési Központ, az „evangélikus bazársor”, a református bazársor (*a református ált. iskola telephelye*), a „katolikus bazársor” (a Kossuth Ferenc utcai üzletsor pesti út sarkától a postáig).

A korábbi évtizedekben épült intézmények tervezésénél és megépítésénél – *a korábban jelentősen alacsonyabb energiaköltségek miatt* – még nem volt szempont az épületek hatékony hőszigetelése, a takarékos energiafelhasználás lehetőségének biztosítása, sem a hosszú távú fenntarthatóságot szolgáló alternatív energiaforrások alkalmazása. Ennek következménye, hogy a mai magas energia árakon az érintett intézményeknek helyt adó épületek fenntartása jelentős terhet jelent az önkormányzat, illetve a fenntartók számára.

Ezért van kiemelkedő jelentősége az épületállomány megújításának, energiahatékonysági szempontokat figyelembe vevő korszerűsítésének, amely megtakarítást jelent az energiafelhasználásban és a működtetési-, fenntartási költségekben egyaránt.

A fejlesztés során közép, illetve hosszú távon megújítandó közintézmények:

Iskolák

- Ceglédi Táncsics Mihály Általános Iskola
- Várkonyi István Általános Iskola
- Ceglédi Kossuth Lajos Gimnázium
- Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola
- Dózsa György Kollégium
- Unghváry László Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola
- Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola
- Bem József Műszaki és Szakközép- és Szakiskola
- Török János Mezőgazdasági és Egészségügyi Szakképző iskola
- Ceglédi Református Általános Iskola és Óvoda
- Szent kereszt Katolikus Általános Iskola

Óvodák - bölcsődék

- Ady Endre utcai óvoda (Deák utcai óvoda; Malom téri óvoda)

- Széchenyi úti óvoda (Budai úti óvoda; ugyeri óvoda)
- Lövész utcai óvoda (Szép utcai óvoda; Fűtőház utcai óvoda)
- Pesti úti óvoda (Köztársaság utcai óvoda)
- Református Általános Iskola és Óvoda (Báthory utcai óvoda; Posta utcai óvoda)
- Magyarok nagymasszonya Katolikus óvoda (Kőrösi úti óvoda; Eötvös téri óvoda)

Egyéb intézmények:

- Bölcsődei és védőnői Igazgatóság (Dózsa György utcai bölcsőde; Deák téri bölcsőde)
- Ceglédi intézmények gazdasági hivatala
- Kossuth Művelődési Központ és Könyvtár
- Kossuth Múzeum

Az energiahatékonyság növelését szolgáló projektek megvalósításának forrása a 2014-2020 közötti időszakban az Környezeti és Energhatékonyági Operatív Program (KEHOP), hosszú távon változatlanul Európai Unió és hazai források.

Az intézmények megújítása mellett kiemelt hosszú távú városfejlesztési cél az építészeti örökség értékőrző fejlesztése, a városképet befolyásoló beavatkozások igényes, környezetbe illeszkedő, értékőrző megoldása.

A belváros és az azt közvetlenül körülvevő terület építészeti értékeinek védelme, illetve a településképi illeszkedés biztosítása érdekében a cél, hogy azok az épületek is, amelyek nem állnak műemléki vagy helyi védelem alatt, azoknak a megújításánál is érvényesüljenek a karaktervédelemre vonatkozó célkitűzések.

Ehhez szükséges az építészeti kultúra emelése, az építészeti- és a környezeti értékek tudatosítása a helyi társadalomban, a környezethez illeszkedő értékőrző felújítások támogatása, különösen a következő építészeti elemek megváltoztatásánál: a tetőidom formája, a tető hajlásszöge, a homlokzati felújításoknál, nyílászáró cseréknél, az anyaghasználat kialakításánál, valamint az utcai kerítések kialakításánál.

Meglévő épület homlokzatának felújítása – *településképvédelmi engedélyezési eljárás eredménye alapján* - csak színezési terv felhasználásával legyen megvalósítható. A közterületről látható homlokzatok részleges felújítása, színezése ne legyen megengedett. Meglévő épület közterület felőli homlokzatának felújítása esetén csak azonos megjelenésű nyílászárók alkalmazhatók, és törekedni kell a hagyományos épületszerkezetek, anyagok használatára, az eredeti anyagok felhasználására. Támogatott az elpusztult homlokzati díszítés (párkányok, nyílászárók) régi fényképek alapján történő helyreállítása.

Ennek biztosítása érdekében támogatott olyan helyi értékvédelmi alap létrehozása, amely támogatja a magánberuházások és épület felújítások során a többletköltséggel járó, de az építészeti érték, vagy karakter megőrzését biztosító beavatkozásokat.

A közterületek, zöldterületek bővítése, rekonstrukciója kiemelten a városközpont és a magas laksűrűségű lakóterületek térségében

Kiemelt fejlesztési célterületek

- Szabadság tér
- Kossuth tér
- Eötvös tér

A városközponton kívül cél a lakótelepi zöldfelületek funkcióbővítő megújítása a Zöld Infrastruktúra-hálózat fejlesztése akciótervhez kapcsolódóan a „Zöld Város” programhoz igazodóan. Ezeken túl cél a Gubody park rekonstrukciója, a Cigle tér rendezése illetve szintén a Zöld Infrastruktúra hálózat részeként fejlesztendő NATURA 2000 területek felmérése és értékőrző hasznosítása a turisztikai fejlesztésekhez illetően.

Életminőség-javító fejlesztések, az egészségmegőrzést szolgáló napi- heti testmozgás, sportolás valamint az iskolai testnevelés feltételeit javító fejlesztések és társadalmi programok

Az életminőség alapvető feltétele a megélhetés lehetőségének biztosítása, amelyhez a foglalkoztatás, illetve a társadalmilag elvárt munkajövedelem biztosítása indokolt. Fontos cél a családok anyagi és lelki megerősítése (a „családbarát Pest megye” programhoz kapcsolódóan)

Cegléden a hagyományosan sikeres versenysportok, és a tömegsport fejlesztése érdekében egyaránt szükséges – várostérségi érdekeket is szolgáló- sportinfrastruktúra fejlesztések megvalósítása, a mindennapi testnevelés feltételeinek megteremtése a városban és a várostérségben élők jó egészségi állapotának fenntartása és javítása, valamint a fiatal nemzedék egészséges életmódra való nevelése feltételeinek biztosítása érdekében.

A sport célú fejlesztések kiemelt célterületei:

- A városi Sporttelep funkcióbővítő és szolgáltatásbővítő továbbfejlesztése,
- a Malomtó széli sporttelep fejlesztése, (új lelátó, judo csarnok)
- Sportcsarnok fejlesztése (munkacsarnok, tekepályák)
- az iskolai testnevelés feltételeinek javítása, tornaterem építése a Ceglédi Táncsics Mihály általános iskolában
- a rekreáció feltételeinek javulása
- a városi terek és közterületek használati értékének növelése.

A város alatti pincerendszer turisztikai hasznosítása lehetőségeinek feltárása

Cegléd városközpontja alatt jelentős kiterjedésű pincerendszer húzódik – kihasználatlanul. A turisztikai attrakciók bővítése jegyében felmérendő ezek állapota, valamint hogy milyen módon tudná hasznosítani a város ezt az építészeti adottságot (pl. borturizmus fellendítése érdekében).

A turizmus fejlesztéséhez kapcsolódó további cél: látványpincék kialakítása a Cegléd környéki családi borászatokban (külterületen).

A ceglédi pincészetek attraktivitásának növeléséhez szükséges, hogy a borászok a vendégeket megfelelő környezetben tudják fogadni és tudják megismertetni őket termékeikkel. Ennek a célnak infrastrukturális feltételeit szolgálhatja látványpincék kialakítása. Kapcsolódó cél, hogy a fejlesztések részét képezze a pincék megközelítését lehetővé tevő útépitések támogatása is.

A városfejlesztés sajátos célterülete Cegléd (a beépített városi területekről délre fekvő) tanyás térsége.

A Cegléd és környéke kedvező mezőgazdasági és ökológiai potenciállal bír (jó talajadottságok, magas a napsütéses órák száma) jelentősek a gyümölcs és szőlőtermesztési hagyományok.

A tanyagazdálkodás kialakulásával sajátos termelési struktúra alakult ki a térségben, amelynek fejlődési potenciáljai a nagyüzemi gazdálkodás szinte egyeduralmává válásával a múlt század második felében leromlottak.

A rendszerváltást követően a tulajdonviszonyok megváltozásával, a magángazdaságok fejlődési lehetőségei fokozatos növekedésével ismételen felértékelődik ez a külterületi lakott helyként évtizedekig elhanyagolt terület, amely akkor tudja kihasználni sajátos lehetőségeit, ha ebben támogatást kap.

A fejlesztés célja a jelentős potenciált képező agroökopotenciál kihasználása, a mező-, kertgazdaság és szőlészet fejlesztése, ezzel az itt élők és itt gazdálkodók megélhetési lehetőségeinek javítása. A terület fejlesztésének részét képező projektek (az ITS-ben rögzítettekkel összhangban):

- gyümölcsösök, kertészetek korszerűsítése
- fiatal gazdálkodók helyzetbe hozása
- mezőgazdasági termékek értéknövelése
- termelői együttműködések kialakítása és támogatása
- mintagazdaságok kialakítása
- ökológiai gazdálkodás támogatása

Kiemelt helyi társadalompolitikai cél a tanyás térségben élő leszakadó rétegek további szegregációjának megakadályozása, e rétegek felemelkedésének és integrációjának elősegítése.

Ennek legfontosabb eszközei:

- **Cegléd Város 2013-2018 közötti időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjának megvalósítása**
- **A Helyi Esélyegyenlőségi Fórum működtetése**

- A foglalkoztatási integráció érdekében **Cegléd város intézményei és a munkaügyi központ közötti folyamatos együttműködés**. A város folyamatos együttműködése a munkaügyi központtal és a Türr István Képző és Kutatóintézettel lehetővé teszi, hogy az alacsony iskolai végzettségű, a munkaerőpiacról tartósan kiszoruló családok olyan támogatott képzésekben vegyenek részt, szerezzenek képesítést, amely alkalmassá teszi őket a megváltozott munkaerő piaci körülményekhez való alkalmazkodásra, a jövőbeni sikeres munkavállalásra. A szakképzettséggel rendelkező, de a munkaerőpiacon tartósan bent maradni nem tudó vagy be sem kerülő fiatalok számára a rövid és középtávú munkaerő iránti keresletnek megfelelő szakképzés biztosítása esélyt nyújt a piaci foglalkoztatásba bekapcsolódásra, a szegénységből kiemelkedésre.
- A tartós munkanélküliségbe rekedt hátrányos helyzetűek/romák foglalkoztatási integrációjának érdekében **komplex foglalkoztatási programok kidolgozása és megvalósítása**, melynek munkálataiban részt vesz Cegléd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata (CRNÖ).
- A város egészében (és kiemelten a szegregációval érintett területeken) **megvalósuló, esélyegyenlőséget megvalósító és fenntartó beavatkozások**
- **Oktatási integráció**, az oktatás fejlesztése, az élethosszig tartó tanulás lehetőségeinek biztosítása
- **Tervszerű lakáspolitiká** a szegregált lakókörnyezetben elhelyezkedő, leromlott állagú, alacsony komfortfokozatú bérlakásai bontásának folytatása, a lakók integrált lakókörnyezetbe költöztetése, a bérlakásállomány bővítése, a bérlakások felújítása, komfort fokozatának emelése, a lakhatási mobilitás erősítése, a fokozatosság elvének érvényesítése a hátrányos helyzetű családok számára a jobb életminőséget nyújtó lakhatás elősegítése érdekében.

Az oktatási integráció érdekében nagyobb szerephez jut az óvodai és iskolai szociális munka, mely nemcsak a jelzőrendszer működését erősíti, hanem az intézmények és a családok közötti konfliktusok oldásával, szülők és tanulók számára nyújtott tanácsadással járul hozzá a gyerekek beilleszkedéséhez, integrálódásához.

Az óvodákban a családi héttér, a család életvezetése, alapvetően meghatározza a gyerekek szocializációját, a kisgyerekek integrálódását, alkalmazkodását. Az óvodák nevelési munkájának eredményességét és a gyerekek szocializációját támogatja a családok kultúráját jól ismerő szakképzett roma dajkák alkalmazása.

Az iskolai követelményekhez történő alkalmazkodást alapvetően társadalmi-gazdasági háttér meghatározza meg, ezért azok a gyerekek, akik hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és/vagy roma családból érkeznek az iskolába, sok esetben nehezen alkalmazkodnak az iskola elvárásaihoz és sok esetben az iskola sem alkalmazkodik hozzájuk. Gyenge tanulmányi eredményeik miatt nincs esélyük továbbtanulásra, a szakképzés intézményeibe bekerülésre. A problémák jelentős része megfelelő pedagógiai, szociális támogatással, a hátrányok kompenzálását célzó fejlesztésekkel kiküszöbölhető, ezt biztosítja a tanoda program.

A tanoda, mint az inkluzív nevelés szemlélete mentén kialakított és alkalmazott extrakurrikuláris pedagógiai tevékenységek rendszere hozzájárul ahhoz, hogy az alap- és középfokú köznevelési intézményekben tanuló, különböző társadalmi helyzetű, kulturális hovatartozású és egyéni adottságú

tanulók tanulmányaikban sikeresen haladjanak előre az iskolában és ezen keresztül megvalósuljon társadalmi mobilitásuk. A tanoda célja olyan tevékenység rendszer megalkotása és alkalmazása, amely hozzájárul ahhoz, hogy a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű – köztük roma – vagy gyermekvédelmi szakellátás otthont nyújtó formáiban élő, illetve menekült, menedékes tanulók (továbbiakban célcsoport) az alap-, illetve középfokú intézményekben sikereket érjenek el. Az általános iskolába járó tanulók esetében az alapvető cél az, hogy a tanoda segítse képességeik kibontakoztatásán keresztül iskolai előrehaladásukat annak érdekében, hogy érettségit nyújtó középiskolában, vagy a helyi mutatók alapján perspektivikus elhelyezkedési lehetőséget nyújtó szakiskolában folytathassák tanulmányaikat.

A középfokú oktatási intézmény tanulói esetében szintén az iskolai előrehaladás segítése és a lemorzsolódás megakadályozása az elsődleges cél, továbbá a sikeres érettségi vizsga, a piacképes szakmai végzettség megszerzése, a felsőoktatási intézményben történő továbbtanulás elősegítése. A tanoda kiemelt célja, hogy pedagógiai eszközrendszerével hozzájáruljon a társadalmi leszakadás megakadályozásához és a társadalmi integrációhoz.

Az iskolai eredmények javulását, az iskolák eredményes befejezését, a foglalkoztathatóság esélyét megteremtő szakképzettség megszerzését szolgálja a mentorálással egybekötött Útravaló ösztöndíj, mely kiszélesíti az önkormányzat által nyújtott ösztöndíj kedvezményezett körét.

A felszíni vízelvezetés megoldása

Fontos városfejlesztési célkitűzés a város belvízzel veszélyeztetett területeinek csökkentése, vízrendezés, vízelvezető hálózat rendszerszerű fejlesztése és karbantartása.

5.CEGLÉD TÉRSÉGKÖZPONTI SZEREPÉNEK NÖVELÉSE, A KÖZSZOLGÁLTATÁSI- ÉS A SZOLGÁLTATÁSI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

A város térségi szerepe növelése érdekében kiemelt cél a városi- és várostérségi jelentőségű intézmények megőrzése, azok magas színvonalú folyamatos működése feltételeinek biztosítása, illetve a térségi szükségleteket is figyelembe vevő gazdagítása, fejlesztése.

Annak érdekében, hogy Cegléd térségi szerepe tovább növekedjen, szükség van:

- átfogó, hosszú távon átgondolt városfejlesztésre,
- az önkormányzat gazdaságfejlesztésben és szolgáltatásfejlesztésben játszott szerepének megújítására,
- kiemelt hosszú és középtávú fejlesztési cél város és várostérség lakosságának szolgáltatásokat nyújtó intézmények fejlesztése, racionalizálása, működési feltételeik javítása, az intézményeknek helyet adó épületállomány minőségjavítása, energiaracionalizálása annak érdekében, hogy a ceglédi szolgáltatások vonzereje fennmaradjon, illetve erősödjön. Ehhez nélkülözhetetlen az intézményeket irányítók és ott magas színvonalon szolgáltatók erkölcsi és anyagi megbecsülése

- a gazdasági szereplők részéről olyan fejlesztési beruházások megvalósítására van szükség, amelyek további új munkahelyeket teremtve Ceglédet foglalkoztató központként és választható lakóhelyként egyaránt vonzóbbá teszik.
- A város térségközponti, szolgáltató szerepének erősítése érdekében fontos szempont, hogy a várostérség települési önkormányzatai, lakói és gazdasági szereplői szempontjainak és érdekei figyelembevételre kerüljenek a ceglédi a városfejlesztési célkitűzések és beavatkozások meghatározásánál.
- A sajátosan hátrányos helyzet felszámolását elősegítő eszközök bővítésén túl ezért is fontos a térségi együttműködésben rejlő lehetőségek további bővítése

A térségi szerepkör további erősítése érdekében cél város térségi elérhetőségének javítása

- egyrészt a Főváros *(és várostérségében lévő foglalkoztatási központok, mint Kecskemét)* és Cegléd,
- másrészt Cegléd és a városkörnyéki települések viszonylatában.

6. A VÁROSI- ÉS EZZEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN A TÉRSÉGI KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

A városon belül cél a foglalkoztató központok, a szolgáltató és ellátó központok, intézmények elérhetőségének javítása annak érdekében, hogy e központok a helyi lakosokon túl a térségben élők számára is minél tágabb körben nyújtsanak magas szintű szolgáltatásokat.

E cél érdekében szükséges

- Dél-Pest megye gazdasági kapcsolatainak kiaknázása céljából is nagyon fontos a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, az M4-es, valamint az M8-as út megépítése, hiszen vállalkozásfejlesztés szempontjából fontos a megközelíthetőség
- A helyi közösségi közlekedés továbbfejlesztése, helyi járatok lehetőségének vizsgálata a városrészek közötti, illetve a lakó és munkahelyek közötti közlekedés javítására.
- Bővülő és javuló szolgáltatások, megvalósuló parkoló fejlesztések, a biztonságos kerékpározás feltételeinek biztosítása.
- A várost keleti és délkeleti irányból elkerülő út tervezése, megvalósításának előkészítése és elősegítése (a 2021-2028 közötti időszakban a fejlesztés megvalósítása) annak érdekében, hogy a 441-es és a 311-es utak forgalma ne terhelje tovább a várost.
- A 4-es úthoz kapcsoló közúti fejlesztések befejezése
- Az Ipari park és vasút túloldala közötti kapcsolat biztosítása
- A termálfürdő és környezete megközelítésének javítása a Budai út fejlesztése

A kerékpározás feltételeinek javítása

Cegléd terepviszonyai miatt kiválóan alkalmas kerékpározásra. E közlekedési módnak a városon belüli távolságok miatt régi hagyományai vannak.

Ezért a városfejlesztési koncepcióban is cél a városi kerékpárút hálózat bővítése, a biztonságos kerékpározás feltételeinek biztosítása. A kerékpáros közlekedési hálózat fejlesztése, kerékpárutak és kerékpársávok építése mellett fontos cél forgalomtechnikai fejlesztésekkel elősegíteni biztonságos kerékpáros, autós és a gyalogos közlekedést.

A tervezett kerékpárút hálózat fejlesztés fő elemei:

- Cegléd, négyszögműút kerékpáros körgyűrű kialakítása
- Cegléd, 441 sz. út mentén kerékpárút a közigazgatási határig
- A Törteli út menti kerékpárút fejlesztése a közigazgatási határig
- Pesti út Ceglédbercel felé a közigazgatási határig
- Mizsei út Csemő felé a közigazgatási határig.